

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๔๓๙

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๒๓ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจัดซื้อยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ เวชภัณฑ์ที่มีไซยา และการจัดซื้อยา
หรือเวชภัณฑ์ที่มีไซยาซึ่งได้ขึ้นบัญชีนวัตกรรมไทย

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร ผู้ว่าการ หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด
ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๓๙๘ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการปฏิบัติในการจัดซื้อยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ เวชภัณฑ์ที่มีไซยา และการจัดซื้อยา
หรือเวชภัณฑ์ที่มีไซยาซึ่งได้ขึ้นบัญชีนวัตกรรมไทย

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
ได้ยกเว้นการปฏิบัติตามกฎกระทรวงเรื่องพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน หมวด ๖ พัสดุส่งเสริม
สุขภาพและสาธารณสุข กรณีเกี่ยวกับการจัดซื้อยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ เวชภัณฑ์ที่มีไซยา หรือการจัดซื้อ
ยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีไซยาซึ่งได้ขึ้นบัญชีนวัตกรรมไทย ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ โดยได้รับมอบหมาย
จากคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐพิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจาก
หน่วยงานของรัฐยังเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ ดังนั้น เพื่อให้การจัดซื้อยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ เวชภัณฑ์
ที่มีไซยา หรือการจัดซื้อยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีไซยาซึ่งได้ขึ้นบัญชีนวัตกรรมไทยเป็นไปโดยถูกต้อง เหมาะสม
และเป็นแนวทางเดียวกัน จึงยกเลิกหนังสือที่อ้างถึง และกำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับกรณีดังกล่าว ดังนี้

๑. กรณีหน่วยงานของรัฐ

๑.๑ ให้หน่วยงานของรัฐจัดซื้อยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติหรือเวชภัณฑ์ที่มีไซยา
ซึ่งองค์การเภสัชกรรมหรือสภาเภสัชกรรมไทย ได้ผลิตออกจำหน่ายแล้ว โดยวิธีเฉพาะเจาะจงจากองค์การเภสัชกรรม
หรือสภาเภสัชกรรมไทย เว้นแต่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมให้จัดซื้อจากโรงงานเภสัชกรรมทหาร
สำหรับหน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะซื้อจากองค์การเภสัชกรรมหรือโรงงานเภสัชกรรมทหารก็ได้
ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐสามารถจัดซื้อยาจากผู้ขายรายอื่นได้ หากองค์การเภสัชกรรม สภาเภสัชกรรมไทย
หรือโรงงานเภสัชกรรมทหาร ไม่สามารถผลิตออกจำหน่ายให้แก่หน่วยงานของรัฐได้ทันกำหนดตามที่
หน่วยงานของรัฐได้แจ้งแผนประจำปีล่วงหน้า

อนึ่ง สำหรับการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากเป็นโรงพยาบาลของเครือข่าย
โรงพยาบาลกลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย (UHosNet) ให้อยู่ในดุลพินิจที่จะดำเนินการจัดซื้อยา
ที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติหรือเวชภัณฑ์ที่มีไซยาซึ่งองค์การเภสัชกรรมหรือสภาเภสัชกรรมไทย ได้ผลิต
ออกจำหน่ายแล้วหรือไม่ก็ได้

๑.๒ ให้หน่วยงานของรัฐจัดซื้อผลิตภัณฑ์ยา หรือเวชภัณฑ์ที่มีไซยาซึ่งได้ขึ้นบัญชีนวัตกรรมไทย
โดยวิธีเฉพาะเจาะจง มูลค่ารวมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของแผนความต้องการจัดซื้อยาตามชื่อสามัญ

(Generic name) หรือเวชภัณฑ์ที่มีใ้ยารายการที่ตรงกับบัญชีนวัตกรรมไทยทั้งหมดของหน่วยงานนั้นๆ ทั้งนี้ หากรายการยาตามชื่อสามัญ (Generic name) ที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติหรือเวชภัณฑ์ที่มีใ้ยาตามบัญชีนวัตกรรมไทยรายการใด มีทั้งผู้แทนจำหน่ายเอกชน องค์การเภสัชกรรม สภากาชาดไทย หรือโรงงานเภสัชกรรมทหาร ได้ผลิตออกจำหน่ายด้วยแล้ว หน่วยงานของรัฐจะจัดซื้อโดยวิธีเฉพาะเจาะจงจากผู้แทนจำหน่ายเอกชน องค์การเภสัชกรรม สภากาชาดไทย หรือโรงงานเภสัชกรรมทหาร ซึ่งได้ขึ้นบัญชีนวัตกรรมไทยรายใดก็ได้

๒. กรณีราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค

๒.๑ ให้ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค จัดซื้อยาตามชื่อสามัญ (generic name) ในบัญชียาหลักแห่งชาติตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติกำหนด โดยให้ใช้เงินงบประมาณจัดซื้อยาดังกล่าวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

๒.๒ ให้ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค จัดซื้อยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติหรือเวชภัณฑ์ที่มีใ้ยา ซึ่งองค์การเภสัชกรรม สภากาชาดไทย หรือโรงงานเภสัชกรรมทหาร มิได้เป็นผู้ผลิตแต่มีจำหน่าย จากองค์การเภสัชกรรม สภากาชาดไทย โรงงานเภสัชกรรมทหาร หรือผู้ขายรายใดก็ได้ ภายใต้เงื่อนไขดังนี้

(๑) กรณีการจัดซื้อโดยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป เมื่อราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค ได้เผยแพร่ประกาศในระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ของกรมบัญชีกลางแล้ว องค์การเภสัชกรรม สภากาชาดไทย หรือโรงงานเภสัชกรรมทหาร สามารถตรวจสอบประกาศเชิญชวนทั่วไปได้ในระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์

(๒) กรณีการจัดซื้อโดยวิธีคัดเลือก ให้ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคเชิญชวนองค์การเภสัชกรรม สภากาชาดไทย และโรงงานเภสัชกรรมทหารเข้ายื่นข้อเสนอด้วยทุกครั้ง

(๓) กรณีการจัดซื้อโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคสามารถจัดซื้อยาในบัญชียาหลักแห่งชาติหรือเวชภัณฑ์ที่มีใ้ยา ซึ่งองค์การเภสัชกรรม สภากาชาดไทย หรือโรงงานเภสัชกรรมทหารมิได้เป็นผู้ผลิตแต่มีจำหน่าย จากองค์การเภสัชกรรม สภากาชาดไทย โรงงานเภสัชกรรมทหาร หรือผู้ขายรายใดก็ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุพธิรัตน์ รัตนโชติ)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๓

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖

**แนวทางปฏิบัติในการจัดซื้อยาในบัญชียาหลักแห่งชาติและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา
และการจัดซื้อยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาซึ่งได้ขึ้นบัญชีนวัตกรรมไทย**

แนบท้ายหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๕๓๗ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๑

**๑. แนวทางปฏิบัติสำหรับหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการจัดซื้อยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาซึ่งได้ขึ้น
บัญชีนวัตกรรมไทย โดยวิธีเฉพาะเจาะจง ดังนี้**

๑.๑ การจัดทำแผนจัดซื้อยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาสำหรับปีงบประมาณนั้นๆ ให้หน่วยงานของรัฐ
สำรวจรายการดังกล่าวตามชื่อสามัญที่อยู่ในบัญชีของหน่วยงานของรัฐนั้นๆ ที่ตรงกับพัสดุที่ได้ขึ้นบัญชี
นวัตกรรมไทย ณ ต้นปีงบประมาณ เพื่อนำมาเป็นฐานในการคำนวณมูลค่ารายการบัญชีนวัตกรรมไทย
ที่หน่วยงานของรัฐนั้นจะดำเนินการจัดซื้อ

ตัวอย่าง หน่วยงานของรัฐมีบัญชีรายการยา ๕๐๐ รายการ งบประมาณที่ใช้ในการจัดซื้อทั้งหมด
๑๐๐ ล้านบาท และ ณ ต้นปีงบประมาณมีรายการยาที่ได้ขึ้นบัญชีนวัตกรรมไทยตามประกาศของสำนักงานงบประมาณ
ทั้งหมด ๓๐ รายการ แต่มีรายการที่ตรงกับยาตามชื่อสามัญทางยาที่อยู่ในบัญชีรายการยาของหน่วยงานของรัฐนั้น
เพียง ๑๐ รายการ มูลค่ารวม ๑๐ ล้านบาท ก็ให้ใช้มูลค่าการจัดซื้อรวมทั้งปีของ ๑๐ รายการนั้นเป็นฐาน
ในการคำนวณ โดยหน่วยงานของรัฐสามารถเลือกจัดซื้อยาที่ได้ขึ้นบัญชีนวัตกรรมไทยรายการใดก็ได้
ภายใน ๑๐ รายการนั้น โดยให้ได้มูลค่ารวมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของฐานการคำนวณดังกล่าว นั่นหมายความว่า
หน่วยงานของรัฐต้องจัดซื้อยาที่ได้ขึ้นบัญชีนวัตกรรมไทยเป็นเงินไม่น้อยกว่า ๓ ล้านบาท เป็นต้น

๑.๒ หากในระหว่างปีงบประมาณ สำนักงานงบประมาณได้มีการประกาศรายการบัญชีนวัตกรรมไทยเพิ่มเติม
หน่วยงานของรัฐไม่ต้องนำรายการดังกล่าวมาเป็นฐานในการคำนวณมูลค่าการจัดซื้อของปีงบประมาณนั้น
แต่ให้นำรายการดังกล่าวไปใช้เป็นฐานในการคำนวณในปีงบประมาณถัดไป

๑.๓ กรณีรายการยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาตามบัญชีนวัตกรรมไทยรายการใด องค์การเภสัชกรรม
สภากาชาดไทย หรือโรงงานเภสัชกรรมทหาร และผู้แทนจำหน่ายรายอื่นที่ได้ขึ้นบัญชีนวัตกรรมไทยได้ผลิต
ออกจำหน่าย หากหน่วยงานของรัฐได้จัดซื้อรายการดังกล่าวจากองค์การเภสัชกรรม สภากาชาดไทย หรือโรงงาน
เภสัชกรรมทหารแล้ว หน่วยงานของรัฐไม่ต้องนำรายการดังกล่าวมาใช้ในการคำนวณมูลค่าการจัดซื้อยาตามบัญชี
นวัตกรรมไทย แต่หากหน่วยงานของรัฐจัดซื้อรายการดังกล่าวจากผู้แทนจำหน่ายรายอื่นที่ได้ขึ้นบัญชีนวัตกรรมไทย
ให้นำมูลค่าการจัดซื้อนั้นมาคำนวณตามข้อ ๑.๑ ด้วย

๑.๔ กรณีองค์การเภสัชกรรม สภากาชาดไทย หรือโรงงานเภสัชกรรมทหาร ได้รับการขึ้นบัญชีนวัตกรรมไทย
สำหรับรายการยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาที่ผลิตออกจำหน่ายแล้ว หากหน่วยงานของรัฐจัดซื้อยาหรือเวชภัณฑ์
ที่มีใช้ยารายการดังกล่าวจากองค์การเภสัชกรรม สภากาชาดไทย หรือโรงงานเภสัชกรรมทหารให้นำมูลค่า
การจัดซื้อนั้นมาคำนวณมูลค่าตามข้อ ๑.๑ ด้วย

**๒. แนวทางปฏิบัติสำหรับหน่วยงานของรัฐและองค์การเภสัชกรรม ในการจัดซื้อยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ
ซึ่งองค์การเภสัชกรรมได้ผลิตออกจำหน่ายแล้ว**

๒.๑ แนวทางปฏิบัติสำหรับหน่วยงานของรัฐ

๒.๑.๑ หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดทำแผนการจัดซื้อยาในบัญชียาหลักแห่งชาติประจำปีล่วงหน้า
ในรายการที่องค์การเภสัชกรรมได้ผลิตออกจำหน่าย

๒.๑.๒ หน่วยงานของรัฐจะต้องส่งแผนการจัดซื้อยา ตามข้อ ๒.๑.๑ ให้แก่องค์การเภสัชกรรม
ภายในเดือนเมษายน – เดือนพฤษภาคม ของทุกปี

๒.๑.๓ แนวทางปฏิบัติสำหรับการสั่งซื้อยาในบัญชียาหลักแห่งชาติจากองค์การเภสัชกรรม

(๑) องค์การเภสัชกรรมแจ้งผลการพิจารณาไปยังหน่วยบริการภายในระยะเวลาที่กำหนด (ตกลงร่วมกัน) และหากเป็นการแจ้งผลผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ หน่วยบริการสามารถพิมพ์หนังสือตอบกลับและใบเสนอราคาออกจากระบบได้ (ใบเสนอราคาระบุกำหนดส่งมอบที่สามารถดำเนินการได้และกำหนดยีนราคา และประเด็นอื่นๆที่ตกลงร่วมกัน)

(๒) หน่วยบริการจัดทำเอกสารการสั่งซื้อ โดยให้หน่วยบริการระบุรูปแบบเอกสารการสั่งซื้อตามความประสงค์ที่จะใช้ทำธุรกรรม เช่น ใบสั่งซื้อ สัญญาซื้อขาย สัญญาจะซื้อจะขายแบบราคาคงที่ไม่จำกัดปริมาณ บันทึกข้อตกลง เป็นต้น

ทั้งนี้ การจะเลือกใช้รูปแบบเอกสารการสั่งซื้อแบบใดนั้น ให้เป็นไปตามบริบทและความต้องการของแต่ละหน่วยบริการ ที่ได้ตกลงร่วมกันกับองค์การเภสัชกรรม

๒.๒ แนวทางปฏิบัติสำหรับองค์การเภสัชกรรม

๒.๒.๑ ให้องค์การเภสัชกรรมจัดทำบัญชีรายการยาที่องค์การเภสัชกรรมผลิตและดำเนินการแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งเพื่อประกอบการจัดทำแผนจัดซื้อยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ ให้เสร็จภายในเดือนมีนาคมของทุกปี หากเป็นการแจ้งบัญชีรายการดังกล่าวผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ หน่วยงานของรัฐสามารถพิมพ์บัญชีรายการนั้นออกจากระบบได้

๒.๒.๒ เมื่อองค์การเภสัชกรรมได้รับทราบแผนการจัดซื้อยาในบัญชียาหลักแห่งชาติประจำปีล่วงหน้าของหน่วยงานของรัฐแล้ว ให้องค์การเภสัชกรรมดำเนินการแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งทราบว่ารายการใดที่องค์การเภสัชกรรมสามารถจำหน่ายให้ได้ รายการใดไม่สามารถจำหน่ายให้ได้ หรือลดการเสนอราคา โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคมของทุกปี

๒.๒.๓ กรณีที่องค์การเภสัชกรรมไม่สามารถปฏิบัติตามแผนการจัดซื้อตามที่องค์การเภสัชกรรมได้แจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบ หากล่วงเลยระยะเวลาตามสัญญาหรือบันทึกข้อตกลง หน่วยงานของรัฐจะต้องคิดค่าปรับกับองค์การเภสัชกรรม และหน่วยงานของรัฐสามารถจัดซื้อยาจากผู้ประกอบการรายอื่นทดแทนได้

ทั้งนี้ องค์การเภสัชกรรมจะต้องแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบเป็นหนังสือว่า การไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาหรือบันทึกข้อตกลงได้นั้นจะมีระยะเวลาเท่าใด

๒.๒.๔ แนวทางการจัดสรรยาที่มีไม่เพียงพอ

(๑) องค์การเภสัชกรรมจัดสรรยาให้กับหน่วยบริการภายใต้สังกัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นลำดับแรก โดยพิจารณาจัดสรรเป็นเขตสุขภาพก่อน หรือบางกรณีอาจพิจารณาเป็น จังหวัด

(๒) ลำดับต่อไปจะเป็นหน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยพิจารณาหน่วยงานที่แจ้งความประสงค์จะจัดหาจากองค์การเภสัชกรรม และบันทึกข้อมูลแผนความต้องการตามที่กำหนด